

Sakari Eerolan kodissa jo joutsenparvi aiheutti ennen sähkökatkoksen – ilman maakaapelointia myrsky olisi vienyt sähköt sadoilta tuhansilta suomalaisilta

Ilman maakaapelointia sähköttömien asiakkaiden määrä olisi ollut Aapeli-myrskyssä arviolta kolminkertainen, sanovat Elenia ja Energiavirasto.

Aapeli-Myrsky

3.1.2019

Päivitetty 3.1.2019 16:01

Sakari Eerolalla jää nyt enemmän aikaa lapsille Siirille ja Urholle, kun ei tarvitse stressata sähkökatkoksista. Aggregaatista hän ei vielä uskalla luopua. Kuva: Jussi Mansikka / Yle

Anu Leena Koskinen

[@AnuLeenaK](#)

168

Maanviljelijä **Sakari Eerola** oli ihmeissään. Hän heräsi keskiviikkona yöllä tuulen ujellukseen, mutta jouluvalot olivat päällä.

Sähköt eivät menneetkään.

– Vanhasta muistista aloin selata Eleanian vikakarttaa vaimon kanssa. Aapeli-myrsky olisi kyllä ennen katkaissut sähkömme. Meillä oli ennen säävarman verkon

rakentamista sähkökatkoksia tosi usein.

Eerola asuu vaimonsa ja kahden lapsensa kanssa Kangasalan Raudanmaalla. Aikaisemmin etenkin syksyllä ja vuodenvaihteessa sähköt katkesivat maatilalta melkein viikoittain. Aiemmin aggregaatin piti olla aina valmiina.

– Isoja joutsenparvia liikkui ja meni välillä runkolinjaan ja kärventyi. Se aiheutti sen, että joutsenelle kävi huonosti ja myös kylän sähkölle, Sakari Eerola kertoo.

Toukokuussa 2017 kylän sähköt maakaapeloitiin. Tämä toi Eeroloiden tilalle ratkaisevan muutoksen. Jatkuvat sähkökatkokset loppuivat.

Suuri ero

Ilman maakaapelointia sähköttömien asiakkaiden määrä olisi ollut Aapeli-myrskyssä kolminkertainen. Näin sanoo sähköyhtiö Elenian viestintäjohtaja **Heini Kuusela-Opas**.

Pahimmillaan sähköttä oli sähköyhtiöiden mukaan keskiviikkona yöllä yhteensä 120 000 asiakasta.

Sähkökatkojen taustalla olivat talvimyrskyn tuomat runsas lumisade ja kova tuuli. Puita kaatui sähkölinjoille ja lumikuorma painoi puita linjoille.

Suomessa on viime vuosina urakalla laitettu sähköverkkoja maan alle. Tämän ansiosta Elenian arvion mukaan jopa yli 200 000 kotitaloutta sai pitää sähkönsä.

– Karkea arvio on, että sähköttömien asiakkaiden määrä olisi ollut Aapeli-myrskyssä kolminkertainen, Heini Kuusela-Opas sanoo.

Elenia teki myös toisen havainnon maakaapelien vaikutuksessa talvimyrskyssä. Nyt sähköt pysyivät pääosin taajamissa.

Energiaviraston johtaja **Veli-Pekka Saajo** pitää arviota oikeana.

– Kyllä se varmasti aika lähellä on. On tehty paljon investointeja viiden viime vuoden aikana. Näyttää siltä, että nyt on myös saatu nopeasti palautettua asiakkaille sähköt.

Yhä useampi säävarmassa verkossa

Kaikki alkoi vuoden 2011 Tapani- ja Hannu-myrskyistä, joista maksettiin pelkästään vakutuuskorvauksia yli sata miljoonaa euroa. Sähköt katkesivat yli puolelta miljoonalta suomalaiselta.

Tämän jälkeen [eduskunta sääti lain](#), jotta sähkön toimintavarmuus paranisi astettaisen vuoden 2028 loppuun mennessä. Tavoitteena on suojata sähköverkot lumikuormilta, myrskyiltä ja muilta ilmastomuutoksen tuomilta sään ääri-ilmiöiltä.

Kuva Ahvenanmaan myrskytuhoista. Kuva: Jonas Edsvik / Nyå Aland/ Lehtikuva

Asemakaava-alueilla sähkökatko ei saa kestää yli 6:ta tuntia, muilla alueilla yli 36:tta tuntia.

Tämän vuoden lopussa puolten verkkoyhtiön asiakkaista pitää olla säävarman sähköverkon piirissä.

Laki ei pakota maakaapelointiin mutta käytännössä tämä on varmin keino välttää sähkökatkoilta. Maakaapeloinnin lisäksi sähköyhtiöt ovat raivanneet ilmajohtoverkkojen läheltä puita. Lisäksi uutta sähköverkkoa on tuotu lähelle tien varsia, jolloin huolto on aiempaa helpompaa.

– Todennäköisyys sähkökatkoksille maakaapeloinnin jälkeen on aika pieni. Se on maan alla turvassa, Saajo sanoo.

Suomeen on rakennettu viime vuosina lähes puolet lisää maakaapelointia keskijänniteverkkoon. Suomen sähköverkossa on 3,6 miljoonaa käyttöpaikkaa. Näistä jo 2,6 miljoonaa on säävarmaa.

– Puolisen miljoonaa on saatu viime vuosina säävarman verkon piiriin.

Isoja eroja alueittain

Suomessa on 77 verkkoyhtiötä. Kaupunkiyhtiöille muutostyöt ovat helpompia kuin maaseudulla toimiville yhtiöille. Maakaapeloinnissa on alueellisesti isoja eroja.

– Maaseudulla ja Itä- ja Pohjois-Suomessa tilanne on haastavampi. Siellä on enemmän verkkoa per asiakas, ja työ kestää kauemmin.

Ilmastonmuutos lisää sään ääri-ilmiöitä.

–Kyllähän näitä äärisääoloja ja myrskyjä on ollut. Suomalaisille talvimyrskyt ovat hankalimpia. Muistan hyvin 2011 talvimyrskyn, mistä nämä lainmuutokset lähtivät liikkeelle. Se on hankalaa aikaa asiakkaalle ja koko yhteiskunnalle, Saajo sanoo.

Vaasassa sähkölinjat olivat poikki. Kuva: Mikko Stig / Lehtikuva

Sähkøyhtiöille maakaapelointi on kallista, koska siinä täytyy tehdä paljon maanrakennustöitä. Esimerkiksi Elenia laskee investoineensa 750 miljoonaa euroa maakaapelointiin.

Elenian suunnitelman mukaan maakaapeliverkon kattavuus on 75 prosenttia vuonna 2028.

– Aloitimme säävarmaksi muuttamisen vuodesta 2009. Sen jälkeen ilmanjohtoverkkoja ei ole laitettu. Ivenstoinnit nousevat yli 750 miljoonan euron.

Toisaalta sähköyhtiöt säästävät jatkossa, jos sähkökatkoksia ei tule entiseen malliin.

– Kyllä se sitten pitkällä aikavälillä tuo 50–60 vuodeksi säävarman verkon, Energiaviraston Saajo sanoo.

Asentajat korjasivat Aapeli-myrskyn tuhoja hankalissa oloissa. Yöllä oli pimeää ja jääkylmää.

– Työnteko ollut paikoin mahdotonta, pistoteitä on ollut auraamatta, eikä sinne ole päässyt, Elenian Heini Kuusela-Opas kertoo.

Kuva: Esa Huuhko / Yle

Myrskyllä sekä kaatui puita että lumikuorma painoi puita sähköverkon päälle.

– Torstaina helikopterit pääsevät ilmaan ja se on tehokas keino nähdä, missä on puustovaurioita, Kuusela-Opas sanoo.

Asiakas maksaa

Investoinnit näkyvät sähkölaskuissa.

– Nämä investoinnit tulevat käytännössä asiakkaiden maksettavaksi. Sähkön siirtomaksun asiakas maksaa aikanaan. Uskoisin, että yhtiöt sen verran laskeneet ettei kovin isoja korotuksia tule, Saajo sanoo.

Korotus siirtomaksussa vaihtelee yhtiöittäin.

– Aika iso vaihteluväli on, Energiaviraston Saajo sanoo.

Korjaus klo 16.00 Elenian tavoitteena on, että 75 prosenttia verkosta on säävarmaa vuonna 2028, eikä 70 prosenttia.

Lue lisää:

[Yle seurasi: Aapeli-myrsky iski Suomeen](#)

[Aapeli-myrsky vaati ensimmäisen kuolonuhrin](#)

[Talvimyrskyt olivatkin Suomen kallein luonnontuho](#)

[Sähköverkkojen suojaaminen myrskyiltä nielee miljardeja – laskun maksavat kuluttajat](#)

Aapeli-myrsky

myrskyt

Pirkanmaa

Ota yhteyttä

Keskustele

2

Lue seuraavaksi

Pääuutiset